

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Formularium Episcopale

Barbosa, Agostinho

Coloniae Agrippinae, 1680

64. Super Residentia Episcoporum, Archiepiscoporum, Metropolitanoru[m],
& aliorum Ecclesiis Cathedralibus Praefectorum, etiam S. R. E.
Cardinalium, cum praefixione termini ad proficiscendum ad eorum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10456

Sanctitatis Commissione, sub pœna ipso factò incurrenda, quoad Episcopos, Archiepiscopos Patriarchas, & Primate interdicti ab ingressu Ecclesiæ; quoad Abbates, Prælatos inferiores, ac alios Judices prædictos, excommunicationis latæ sententiæ; quo verò ad Nuntios, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, indignationis suæ Sanctitatis, & pœnarum arbitrio ejusdem ponendarum. Si verò ijdem, ut supra recepti, & professi, juribus suis minimè deductis coram Sacra Congregatione Concilij, & sine illius expressa licentia à Religione exire, vel superiores Religionis eos ejicere ausi fuerint, ipsi recepti & professi tanquam Apostatæ puniantur, & pro talibus habeantur. nec non contra eosdem juxta formam decreti de Regularibus Apostatis, & ejectis, ejusdem Sanctitatis suæ jussu ab eadem Sacra Congregatione sub die 21. Septemb. 1634. editi procedatur: & superiores qui ejecerint, pœna suspensionis à Divinis, nec non privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebant, ac perpetuæ inhabilitatis ad ea in posterum obtinenda, vocisque activæ & passivæ ipso factò absque alia declaratione incurrant. Datum Romæ, die 5.

Janua. 1636. F. Card. Verospius,
Franciscus Paulutius S. Congr. Secretarius.

Super residentia Episcoporum, Archiepiscoporum, Metropolitanorum & aliorum Ecclesiis Cathedralibus Præfectorum, etiam S. R. E. Cardinalium, cum præfixione termini ad proficiscendum ad eorum residentias, & determinatione pœnarum, ac prohibitione ab ipsis non discedendo absque Sedis Apostolicæ licentia, ex quibusvis etiam urgentissimis causis.

LXIV.

Part. 2. alleg. 53.

URBANUS PAPA VIII. ad perpetuam rei memoriam.

SANCTA Synodus Tridentina sub recol. mem. Paulo Papa III. prædecessore nostro ad disciplinam Ecclesiasticam restaurandam provide statuit, ut omnes quacunque dignitate, gradu, & præ eminentia fulgentes, Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesiis quibuscunque quovis nomine, & titulo præfecti apud eas personaliter residere deberent, aliàs si per sex menses continuos abessent, amissionis quartæ partis fructuum unius anni pœnam ipso jure incurrent, quod si per alios sex menses in absentia perseverarent, tunc aliam quartam partem fructuum hujusmodi eo ipso amitterent: crescente verò contumacia, Romanus Pont. suprema ejus auctoritate in ipsos absentes animadvertere,

& Ecclesiis ipsis de Pastoribus utilioribus providere possent. Deinde sub fel. rec. Pio IV. etiam prædecessore nostro eadem Synodus declaravit, omnes eisdem Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesiis præfectos, etiam si S. R. E. Cardinales forent, obligari ad personalem residentiam in sua Ecclesia, vel Diœcesi faciendam, nec abesse posse, nisi ob legitimas causas, in scriptis approbandas. Et in eorundem Concilii decretorum executionem idem Pius V. prædecessor noster per suas sub plumbo, sub Dat. 7. Kal. Decemb. 1564. expeditas litteras monuit eosdem præfatis Ecclesiis præfectos in virtute sanctæ obedientiæ, ac ultra pœnas in eodem Conc. contentas, sub privationis eorum à regimine, & administratione ipsarum Ecclesiarum, ac amissionis facultatis testandi, & disponendi, aliisque pœnis suo, & Romani Pontif. arbitrio imponendis, mandavit eisdem, ut in Ecclesiis præfatis omnino personaliter residere deberent. Denique certior factus, quod multi eorundem præfectorum erant inobedientes, Motu suo proprio commisit Camera Apost. Auditori generali, ut contra illos, usque ad sententiam procederet, & sibi deinde referret, ad effectum in eos privationis, & depositio sententiam in suo Consistorio secreto pronuntiandi. Successivè alii etiam Romani Pontifices contra non residentes diversa edicta publicari fecerunt; ac præ mem. Gregorius XIII. etiam prædecessor noster per suum decretum Consistoriale declaravit, decreta ejusdem Concilii de personali residentia, in Ecclesiis prædictis faciendam, etiam in S. R. E. Cardinalibus locum habere, quocumque titulo illis præessent; ita, ut à reatu, & pœnis in dicto Conc. statutis non excusarentur, nisi absentia causa in scriptis approbata foret, scientiaque; vel tolerantia non excusaret eosdem Cardinales, nec alios Episcopos. Similis quoque mem. Clemens Papa VIII. etiam prædecessor noster per simile Consistoriale decretum pro observantia residentia personalis, ab eodem Conc. ordinatæ, addidit pœnam inhabilitatis ad majores dignitates, & Ecclesias obtinendas, prout in præfati Concilii, & litteris Apostolicis, Consistorialibusque decretis latius continetur. Cùmque etiam nos edicta contra non residentes sæpius publicari fecerimus & tamen præteritis mensibus aliqui etiam S. R. E. Cardinales, Metropolitanis, seu Cathedralibus Ecclesiis ex concessione Apost. præfecti sive obligationis ad personalem residentiam in eis faciendam immemores, in grave animarum suarum detrimentum, ac ovium sibi creditarum præjudicium, ab eisdem Ecclesiis abesse continuarent, etiam sub prætextu suorum titulorum Cardinalatus, præsertim Episcopali, prope Urbem, seu in Urbis districtu respectivè consistentium, & quod in eadem Urbe in conspectu, & præsentia moram traherent: Nos pro nostro Pastoralis debito, nedum animarum præfatarum, sed etiam Ecclesiarum indemnitati providere volentes, in Consistorio nostro

secre-

secreto declaravimus, eosdem S.R.E. Cardinales, qui aliis Ecclesiis Metropolitanis, & Cathedralibus præerant & apud eas non resederant, nec residebant, non fecisse, nec facere illarum fructus suos, etiam sub pretextu, quod aliqui ex dictis Ecclesiis Episcopalibus, quibus Cardinales in Ordine priores esse solent, præsideant, & ibi, vel in urbe commoreantur, aut cujusvis tolerantia, vel facultatis, præterquam per Breve speciale nostrum, vel Rom. Pontificis pro tempore existentis, sibi concessa: Ideoque eosdem Cardinales monuimus pro prima vice, ut ad residentiam huiusmodi statim se conferrent, sub amissionis fructuum eo ipso incurrenda, ac aliis Canonicis pœnis, animo etiam procedendi ad ulteriora; si non paruisent, & prout in decreto nostro Consistoriali plenius habetur, quia verò ab inde citra non omnes prout tenebantur, nostra mandata executi sunt: Nos, ut omnino debitum suum agnoscant, & animabus subiectis, quantum nobis ex alto conceditur, magis consultum sit, ulterius providere volentes Conc. Tridentini decretis, & litteris Apost. Motuque proprio, ac Consistorialibus decretis præfatis inhærentes, illorumque tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro plenè insertis & expressis habentes, Motu simili, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, præfata Concilii decreta, litterasque Apostolicas, ac primò dictum Motum proprium, decretaque Con-

sistorialia præfata, & in eis contenta quæcunque hac nostra constitutione perpetua confirmamus & approbamus, & quatenus foret opus, adversus quemcunque prætersum non usum, vel contrarium usum innovamus, & plenissimè restituimus. Insuper omnes & singulos Ecclesiis Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, Archiepiscopalibus & Episcopalibus, quocunque nomine, seu titulo præfectos, etiam S.R.E. Cardinales, à præfatis suis Ecclesiis absentes, in virtute S. obedientia, ac sub interdictu ingressus Ecclesie, amissionisque tam fructuum earundem Ecclesiarum pro tempore quo absentia duraverit, quam facultatem testandi, & disponendi de bonis suis à Sede Apost. sibi aliàs concessarum eo ipso absque alia declaratione incurrendum, necnon privationis à regimine, & administratione suarum Ecclesiarum huiusmodi aliisque pœnis, nostro & Rom. Pontificis pro tempore existentis arbitrio insignendis, distinctè præcipiendo monemus, ut omnibus postpositis quanto citius in Rom. Curia videlicet moram trahentes intra unum, extra vero eam in Italia intra duos, extra verò Italiam existentes intra quatuor menses à die publicationis præsentium, in locis infrascriptis faciendæ computandos, quos pro tribus Canonicis monitionibus, peremptoriisque declarationibus, & terminis respectivè eis assignamus, & assignatos esse volumus, se itineri committere, & legitimis itineribus ad Ecclesiam, seu dioceses suas proficisci, & se

personaliter conferre, ac ibidem, ut tenentur residere debeant. Eisdemque præfectis postquam personaliter ad residendum se contulerint, necnon quibuscunque aliis, apud suas Ecclesias quodocunque personaliter residentibus, sub eisdem pœnis etiam eo ipso respectivè incurrendis, injungimus, ne ab eorum Ecclesiis discedant, nisi prius obtenta nostra, & Rom. Pontificis pro tempore existentis, per Breve, seu litteras missivas licentia. Illos etiam, qui impofterum per Nos seu Rom. Pontifices successores nostros alicui præfatarum Ecclesiarum Patriarchalium, Primatialium, Metropolitanarum, & Archiepiscopalium quovis nomine vel titulo præfecti fuerint, etiam si S. R. E. Cardinales quodocunque fuerint, vel sint, sub eisdem pœnis, etiam eo ipso respectivè incurrendis, debeant, & quilibet ipsorum debeat infra præfatum tempus, à die promotionis eorum ad aliquam Ecclesiarum præfatarum inchoandum quod eis pro tribus monitionibus, & dilationibus, ut præfertur, ex nunc assignamus, pariter itineri se committere, & ad Ecclesias sive Diœceses sibi commissas, ad personaliter in eis residendum, conferre, & respectivè postquam residere inceperint, ab ipsis non discedere, nisi obtenta prius à Nobis, & Rom. Pontifice pro tempore existente; licentia præfata. A quarum pœnarum in cursu nolumus posse aliquem se excusare, prætextu & ratione cujuscunque servitij quomodolibet præstiti & præstandi pro

gerendis & tractandis negotiis quoruncunque Principum, etiam Imperatoris, & Regum, aut Rerumpublicarum, Regnorum ac Provinciarum, nec ratione cujuscunque iussionis vel mandati eorum, vel earum quodocunque facti, vel faciendi; nec etiam ratione prosecutionis, seu defensionis quaruncunque litium, seu controversiarum, etiam Ecclesiasticarum, vel ineundi fœderis, aut cujuscunque alterius negotii etiam gravissimi & speciali mentione digni, tractandi, vel distantie locorum, aut brevitate temporis, ob quam non videatur expectanda Sedis Apost. licentia præfata, antequam à suis Ecclesiis & diœcesibus discedant, aut ratione cujuscunque alterius causæ, vel occasionis etiam publicæ, vel aliàs favorabilis, & æquè piæ, etiam cujuscunque utilitatis, sive necessitatis Ecclesiarum & personarum, præterquam personalis interesse in Synodis provincialibus, & Congregationibus, seu Assembleis generalibus, in quibus Ecclesiastici intervenire solent, vel ratione muneris, aut Reipublicæ officii, Episcopatibus vel Ecclesiis majoribus præfatis adjuncti; cujus ratione ad certum tempus occupari solent; & tunc pro tempore quo illæ Synodus, Congregationis, & Assembleæ exercitiumque muneris, seu officii publici ipsis Ecclesiis adjuncti, actu duraverint, quibus finitis recto tramite ad Ecclesias præfatas sibi commissas, se conferre debeant. Nec etiam à prædicta residentia, & pœnarum præfatarum incurru

incurfu volumus excufari S.R.E. Cardinales, nunc & pro tempore exiftentes alicui præfatarum Ecclefiarum præfectos, feu præficiendos, etiamfi tanquam in Ordine priores, aliquem ex dictis titulis Epifcopalibus, prope Urbem, vel in ejus diftrictu confidentibus, obtineant, & in posterum obtinerint, & in prædictis Epifcopatibus titularibus Urbi proximis refederint, vel in Rom. Curia in fuis titulis refpectivè, etiam nobis, ac Rom. Pontificibus fuffefforibus noftris, fcientibus, videntibus, & quomodolibet tolerantibus, moram traxerint, ita ut nulla noftra ac Rom. Pontificum fuffefforum noftrorum conniventia, taciturnitate, & ad quarumcumque functionum, & auctum Pontificalium, etiam publicationem, & folemniū celebrationem, receptionem, & admiſſionem, unquam veri fe poſſint. Et pro præmiſſorum, ut infraſcriptorum inviolabili obſervatione committimus, & mandamus dilecto filio Camera Apoſtolice generali Auditori, nunc & pro tempore exiſtenti, quatenus contra omnes, & ſingulos prædictos, tam in Urbe, quam alibi, & ubique locorum, nunc & pro tempore commorantes, & in ſuis Eccleſiis, feu diœceſibus non refidentes, per affixionem ad valvas Baſilicæ Sancti Petri, ac in acie Campi Floræ, & quo ad præſentes in Rom. Curia ad abundantiore cautelam, etiam domi dimiſſa copia, procedet: & conſtituto ſibi quantum ſufficere videbitur ſummariè, ſimpliciter & de plano, ſola veritate inſpecta, & manu regia, de

contraventione, & inobedientia præfatis uſque ad ſententiam incluſivè procedat, & deinde Nobis, & Rom. Pontifici pro tempore exiſtenti, referat, ut Nos, ac Rom. Pontifex pro tempore exiſtens, in Conſiſtorio ad ſententiam declarationis incurſus pœnarum, ac reſpectivè privationis, feu deſiſtionis, aliarumque punitionum præfatarum inobedientium valeamus, & ipſe Pontifex Romanus, pro tempore exiſtens, valeat procedere. Volumus tamen Epifcopos, Archiepiſcopos, Metropolitanos, Primates, & Patriarchas, etiam S.R.E. Cardinales citra Montes, vel mare exiſtentes, per quatuor, alios verò ultra montes vel mare degentes, per ſeptem meſes continuo a reſidentia in præfatis Eccleſiis facienda, ad effectum viſitandi limina SS. Apoſt. Petri, & Pauli, juxta Sacros Canones, ac Apoſt. conſtitutiones, pro qualibet viſitatione excuſari: ita tamen, ut tunc illis durantibus, viſitationis hujusmodi munus explere teneantur, nec ad alios actus ſe divertant. Cardinalibus verò nunc, & pro tempore exiſtentibus, qui in caſu vacationis Sedis Apoſt. ad electionem Rom. Pontif. faciendam accedere ſolent ad locū Conſlavis ad hoc deſignati, cœcedimus licentiã diſcedendi ab Eccleſiis præfatis ſibi commiſſis, habita tamen prius certa notitia vacationis ipſius Sedis Apoſt. & extra reſidentia in loco, in quo electione hujusmodi celebrari continget, cômorandi & permanendi uſq; ad peractã electione, ac etiam poſtea per duos meſes poſtquã Rom. Pontif. coronationis ſuæ inſignia ſulce-

susceperit; quo tempore elapso, præfati Cardinales nisi illico, ut præfertur, ad Ecclesias præfatas, quibus præsidere eos contigerit, se contulerint, subiaceant prænis supradictis. Præsentibus quoque litteras, omniaque & singula in eis contenta, de subreptionis, obreptionis aut cujuscunque nullitatis, aut invaliditatis vitio, intentionisque nostræ, ac quocunque alio defectu quantumlibet substantiali, etiam ex eo, quod in præmissis quomodolibet interesse habentes, vel prætendentes, & præsertim iidem Ecclesiis prædictis nunc & pro tempore præfati, etiam ejusdem S.R.E. Cardinales, præmissis non consenserint, nec ad ea vocati, & auditi, solemnitatesque, & quævis alia servanda, & adimplenda, nullatenus servata & adimpleta, & causæ propter quas præsentibus emanaverint, adductæ, verificatæ, seu aliàs sufficienter, aut etiam in aliquo justificatæ non fuerint; ac quocunque alio colore prætextu, occasione & causâ, etiam in corpore Juris clausis, & alia quacunque quantumvis rationabili, justâ & privilegiata, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret, à quoquam notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci non posse, nec sub quibuslibet similibus, vel dissimilibus Constitutionum sive dispositionum, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, aut aliàs quomodolibet per quoscunque Rom. Pontifices præde-

cessores, & successores nostros, ac etiam per Nos factarum, & faciendarum, revocationibus, suspensionibus, pro tempore quomodolibet factis comprehendendi, sed semper ab illis excepta, perpetuoque valida, firmaque, & efficaciacia existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac per omnes, & singulos, ad quos spectat, & quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari. Sicque & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apost. Auditores, Nuncios, & prædictæ S.R.E. Cardinales etiam de latere Legatos, ac quoscunque alios quavis auctoritate & potestate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, declarandi, interpretandi, & definiendi facultate, ubique judicari, interpretari, declarari, & definiendi debere; ita ut si unquam aliquod dubium, seu hæsitatio super præmissis, seu eorum aliquo oriri, vel suscitari contingat, nullus præter nos, ac Rom. Pontifices successores nostros possit præsentibus litteras quovis modo interpretari, & declarare, ac irritum, & inane, si secus à quoquam quavis auctoritate contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apost. etiam in Conciliis Universalibus, generalibus, provincialibus, & synodalibus editis, & edendis, ac Cancellariæ Apost. regulis, etiam primæ, ac cujuslibet secundæ editionis, & quatenus foret opus de non tol-

lendo

lendo jure quæsito ; statutis quoque etiam juralis, & consuetudinibus, etiam diuturnis & immemoriabilibus ecclesiarum præfatarum, & cujuslibet earum, & licentijs, alijs, quam, ut præfertur impetratis, ac privilegijs & indultis etiam Apostolicis, eisdem Ecclesijs, earumque Præsulibus quomolibet, & ex quacunque causa hic forsitan de necessitate exprimenda, concessis, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, ac alijs quomodolibet emanatis, ac quocunque juramento per eosdem Ecclesijs hujusmodi præfectos, sub quovis prætextu, vel causa præstito, & præstando; quod fuisse, & fore nullum ac irritum, & minime obstare, neminique suffragari, quominus ab integra observatione præsentium in aliquo excusari possit, declaramus, & quatenus opus sit, decernimus, nec non omnibus & singulis, quæ prædecessores nostri præfati in suis litteris, & decretis præfatis voluerunt, non obstare. Quibus omnibus & singulis eorum omnium & singulorum tenores præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, & insertis habentes, ad effectum præsentium plenissimè, specialiter & expressè derogamus; cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod ij qui duabus, vel pluribus Ecclesijs præfatis eorum unione, vel alijs ex concessione, seu dispensatione Apost. quocunque nomine vel titulo præfecti sunt, vel pro tempore erunt, à residentia, & pœnis hujusmodi excusentur, dum-

modo in earum altera, in qua de jure residere debent, verè, & personaliter resideant, exceptis tamen, ut præfertur, Ecclesijs Episcopalibus, Urbi proximis, quibus Cardinales in ordine priores præesse solent: residentia enim, si quæ apud præfatas Ecclesias titularum Cardinalium fieret, aliquam excusationem eisdem Cardinalibus, ut præfertur, non præstaret, quominus ipsi in alia, vel alijs Ecclesijs præfatis, quibus eos etiam pro tempore præfici contigerit, residere omninò teneantur. Quodque ut præsentibus, & in eis contenta quæcunque ad omnium notitiam amplius educantur, & ne aliquis de eis ignorantiam prætereundere possit, eadem præsentibus per aliquem, seu aliquos ex cursoribus nostris, ut præfertur, in valvis Basilicæ Sancti Petri, & in Acie Campi Floræ assignantur, & publicentur: quæ sic affixæ, & publicatæ omnes & singulos, quos concernunt, afficiant, & arctent, ut præmittitur, perinde ac si unicuique eorum personaliter intimatæ, & notificatæ fuissent. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 12. Decembr. 1634. Pont. nostri Anno 12.

Extensio Const. Greg. XIII. ne Subcollektorum, & Commissariorum criminosa possent cognosci, nisi à Nuntiis & Collektoribus Apost. in Regno Neopolitano, ad excessus & crimina patrata in alijs Regnis & Provinciis, etiam expletis coram officijs.

K k

LXV